

22 sierpnia 2013

Bogata historia, ekologiczne gospodarstwa i serdeczni mieszkańcy

Tegoroczne obchody Wojewódzkiego Święta Plonów odbędą się w Bogorii. Ta niewielka miejscowość leży w północnej części malowniczego powiatu staszowskiego. Ziemia Staszowska to region mocno osadzony w polskiej historii, o bogatej tradycji, w związku z tym bardzo ciekawy turystycznie. Wspaniałe zabytki architektury, miejsca kultu religijnego, atrakcje przyrodnicze. Tysiące gości corocznie przyciąga Zalew Chańcza, wyjątkowe imprezy plenerowe oraz ... bogate w grzyby lasy, które pokrywają około 32 % powierzchni powiatu.

Powiat Staszowski zajmuje powierzchnię prawie tysiąca km kw. Na jego terenie znajduje się 8 gmin: Staszów, Połaniec, Osiek, Bogoria, Łubnice, Oleśnica, Rytwiany i Szydłów. Ziemia Staszowska wchodzi w skład krainy geograficznej, zwanej Niecką Nidziańską, w Paśmie Wygiełzowskim. Przez jej teren przepływa niezwykle malownicza rzeka Czarna. To na jej korycie, w miejscowości Chańcza utworzono zalew, który kusci turystów walorami rekreacyjnymi.

Rolnicza ziemia

Od szeregu stuleci, powiat staszowski był regionem rolniczym z drobnym przemysłem opartym głównie na warsztatach rzemieślniczych. Obecnie na terenie powiatu funkcjonują zaledwie dwa duże zakłady pracy: Elektrownia Połaniec i Kopalnie Siarki „Siarkopol”. Powiat posiada zróżnicowane warunki do produkcji rolniczej. Obszar użytków rolnych stanowi 60% ogólnej powierzchni powiatu. Najlepsze gleby występują na terenach nadwiślańskich. Tutejsi rolnicy uprawiają przede wszystkim zboża i buraki cukrowe. Zajmują się również produkcją trzody chlewnej, głównie w gminie Łubnice oraz hodowlą bydła mlecznego w gminie Bogoria.

W wyniku zmian strukturalnych w tym sektorze gospodarki w ostatnich latach, nastąpił

szybki rozwój upraw warzyw, głównie szklarniowych. I tak np. w Beszowej w gminie Łubnice na powierzchni 1 ha **Renata i Krzysztof Podsiadło** prowadzą nowoczesne gospodarstwo ogrodnicze, specjalizujące się w uprawie ogórka szklarniowego.

W produkcji owoców przoduje natomiast gmina Szydłów, gdzie warunki klimatyczno - glebowe sprzyjają temu rodzajowi działalności. Powierzchnia tamtejszych sadów, głównie śliwkowych, wynosi aktualnie 935 ha, a roczne zbiory tych owoców, to ponad 14 tys. ton.

Ekologicznie w gospodarstwach

W powiecie staszowskim funkcjonuje ponad sto dwadzieścia ekologicznych gospodarstw. Dużą w tym zasługą pracowników Powiatowego Zespołu Doradczego ŚODR w Staszowie, którzy służą pomocą rolnikom w przekształcaniu tradycyjnych gospodarstwa w ekologiczne oraz wspierają w pozyskiwaniu dotacji. W regionie staszowskim dominują gospodarstwa typowo sadownicze. Są też uprawy ziołowe. Na plantacjach bez chemii uprawiane są m.in. tymianek, melisa czy mięta pieprzowa.

Największą, 12-hektarową, plantacją w powiecie staszowskim może pochwalić się **Konrad Lipiński** z Małej Wsi z gminy Bogoria, którą od 15 lat prowadzi wspólnie z żoną Marią. Uprawiają przede wszystkim śliwki, maliny, porzeczki i wiśnie, fasolę szparagową, marchew i buraczki. Dużą część ekologicznej produkcji stanowią zioła takie jak tymianek, bazylia, oregano, jarmuż i szczypiorek.

Jako jedyny w województwie świętokrzyskim w sposób ekologiczny uprawia szparagi **Sławomir Suchojad** z Korytnicy, gm. Szydłów. W 2000 roku posadził pierwsze karpy szparaga na powierzchni 2 ha i systematycznie zwiększał areał tej uprawy dochodząc do 10 ha.

Ekoturystyka

Gospodarstwa ekologiczne i wytwarzana w nich żywność przyciąga turystów. Wszyscy doskonale pamiętamy czasy, kiedy w rolnictwie nie stosowano chemii, a wszystko, co wyprodukowała wieś, było zdrowe. Dziś możliwość delektowania się smacznymi warzywami, owocami, ziołami czy mięsami mamy w całym powiecie staszowskim.

Warto wspomnieć o ponad pięćdziesięciu gospodarstwach agroturystycznych, z których 28 zrzeszonych jest w „Stowarzyszeniu Gospodarstw Gościennych nad Zalewem Chańcza”. To wymarzone miejsca na odpoczynek. Ich główne walory to przede wszystkim czyste wody rzeki Czarnej i zalewu o powierzchni 340 ha, lasy bogate w runo, wspaniałe tereny rekreacyjne z możliwością nauki jazdy konnej w korytnickich stadninach.

Wśród najprężniej działających gospodarstw powiatu staszowskiego na uwagę zasługują gospodarstwa **Krystyny Kubackiej i Krystyny Lebody** z Korytnicy oraz **Teresy Michalskiej** z Katuszowa, które pod swoim dachem goszczą turystów już od ponad 15 lat,

oferując pobyt w tradycyjnym wiejskim gospodarstwie. Turyści mogą tu delektować się posiłkami przyrządzanymi z własnych produktów, ciszą i spokojem oraz poznawać kulturę regionalną.

Turystyka kwitnie przede wszystkim nad zalewem Chańcza, w domkach otoczonych pięknymi krajobrazami. Posesje państwa Piotrowiczów posiadają miejsca na grilla, huśtawki i piaskownice dla dzieci, czy miejsca do gry w piłkę. Swobodny dostęp do plaży, zjazd dla sprzętu wodnego, możliwość korzystania z bogactwa otaczającego lasu – to atuty tego miejsca. Okolica zachęca także do spacerów i wycieczek rowerowych.

Zajrzyj tu choćby na chwilę...

Zarówno latem jak i zimą atrakcyjne okolice i liczne zabytki przyciągające wielu zwiedzających. W ciągu kilku ostatnich lat Zespół Pałacowy w Kurozwałkach stał się jedną z najciekawszych atrakcji regionu. Głównie za sprawą Jana Marcina Popiela – przedstawiciela rodu ostatnich przedwojennych właścicieli Kurozwałk, który odkupił pałac od państwa w 1991 r. i na mocy decyzji rodzinnej prowadzi tam z powodzeniem działalność gospodarstwo-turystyczno-hotelarską. Jeden dzień może nie wystarczyć na zwiedzenie pałacu, przejażdżkę westernowym wozem po łąkach, na których pasą się bizona, zaprzyjaźnienie się ze strusiami, lamami czy kucykiem szetlandzkim w mini zoo, czy naukę jazdy konnej. Po pięknym zamku z 2 poł. XIV wieku zamku, oprowadza przewodnik opowiadając o historii obiektu i zamieszkujących go rodach. Nie lada atrakcją jest jedyna w Polsce hodowla bizonów amerykańskich. Zimą w Kurozwałkach można pojeździć na quadach i zorganizować kulig z ogniskiem. Latem – zgubić się w największym i jednym w Polsce labiryncie z konopi włóknistej.

Na szlaku wędrówek po Ziemi Staszowskiej i okolicach obowiązkowo powinna znaleźć się także Pustelnia Złotego Lasu – pokamedulski kompleks klasztorny w Rytwianach z prawie 400 – letnią przeszłością. To niezwykle obiekt wśród wielu perełek architektonicznych i historycznych Staszowszczyzny.